

۲۱۰۹۷۴۹
مجله علمی

بسم خدا

ایستادگی و پایداری خراسان

نویسنده: هاشم فرهادی

حامد مطراغی

شماره ۱

- سرشناسه : فرهادی، هاشم، ۱۳۶۷ -
- عنوان و نام پدیدآور : لیستکی کرمانجی خراسان/نویسندگان هاشم فرهادی، حامد مطرانیلویی.
- مشخصات نشر : بجنورد: دیروک، ۱۳۹۹.
- مشخصات ظاهری : ۱۳۴ص: مصور، جدول.
- شابک : ۴۵۰۰۰۰ریال-6-960168-978-622 :
- وضعیت فهرست نویسی : فیبا
- یادداشت : کتابنامه به صورت زیرنویس.
- موضوع : بیات نام کردی -- ایران -- تاریخ و نقد
- موضوع : Folk literature, Kurdish -- Iran -- History and criticism
- موضوع : رقص محلی -- خراسان
- موضوع : Khorasan (Province) -- Folk dancing, Iranian
- موضوع : کردان -- ایران -- خراسان -- موسیقی
- موضوع : Kurds -- Music -- Khorasan
- موضوع : کرمانجی
- موضوع : Kormanji dialect
- شناسه افزوده : مطرانیلویی، حامد، ۱۳۷۰ -
- رده بندی کنگره : ۳۲۵۶PIR
- رده بندی دیویی : ۹/۲۴۸
- شماره کتابشناسی : ۶۱۲۷۱۹۳
- ملی

ناشر: دیروک مدیر مسئول: هاشم فرهادی

تلفن: ۰۹۱۵۹۸۳۸۰۷

عنوان: لیست‌های گرامر خراسان

نویسندگان: هاشم فرهادی، حامد مطرانلویی

ناشر: دیروک

شابک: ۹۶۰۱۶-۹۶۰۲۲-۹۷۸

تیراژ: ۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۹

صفحه آرای: هاشم فرهادی

طراح جلد: روح‌الله پرویز

قیمت: ۴۵۰۰۰ تومان

فهرست

۷.....	مقدمه
۱۱.....	کردها
۲۲.....	فرهنگ کردی
۲۵.....	حرکت سر به خراسان
۳۰.....	فولکلور
۳۵.....	محتای فولکلور کردی
۳۹.....	رقص
۴۲.....	تاریخچه ی رقص
۴۶.....	رقص کردی
۶۸.....	موسیقی کرمانجی خراسان
۷۲.....	محتوای ترانه و آوازهای کرمانجی خراسان
۷۹.....	عاشق ها

سازها..... ۸۴

روایت پیشکسوتان رقص کرمانجی خراسان..... ۹۱

فرم های رقص کرمانجی به روایت تصویر..... ۹۵

..... ۱۲۹

..... ۱۳۳

www.ketab.ir

مقدمه

فولکلور و پژوهش در فرهنگ عامه همواره از زیباترین موضوعات برای پژوهشگران بوده است و هر کس به قدر توان خود، در این دریای بزرگ جستجو کرده و مطالبی را ثبت ضبط کرده است. تا دهه های پیش، مردم کرد در خراسان، بیش از آنکه ادب و فرهنگ خود را در کتاب ها ثبت کرده باشند، بصورت ادبیات شفاهی در سینه ها حفظ کرده بودند، در سالهای اخیر به همت پژوهشگران علاقمند به فولکلورشناسی، بعضی از عناصر ادبیات شفاهی مانند چیستان ها و ترانه ها جمع آوری شده است. اما همچنان جا برای کار بسیار است.

فولکلور کردها از عناصر متعددی تشکیل شده که هر یک از این عناصر، به نوعی در حفظ، انتقال و زنده نگه داشتن لهجه های متعدد زبان کردی

تاکنون داشته اند. ادبیات شفاهی به عنوان مهمترین بخش از فولکلور، عناصر زیادی را در بر می گیرد که در این بین می توان به "لیستک" یا "گووند" اشاره کرد. در این پژوهش سعی بر این شده تا ضمن اشاره به بخش ها و عناصر مختلف فولکلور کردی، لیستک کرمانجی خراسانی، بصورت کامل مورد بررسی قرار گیرد.

واژه ی رقص در فرهنگ کرمانج های خراسان، تفاوت عمده ای دارد با آنچه که در سایر عناصر از عنوان رقص برداشت می شود. می توان این رقص را نوعی حرکات آیینی دانست که ریشه در مذهب کردهای علوی منطقه ی "درسیم" در شرق ترک دارد و به مرور زمان این سماع، تبدیل به نوعی رزمایش برای جنگجویان دلیج گشته که در برابر دشمنان ایران قد علم کردند و سالها برای پاسداشت این میراث جنگیدند. این حرکات آیینی به مرور و بنا به فرهنگ و زندگی کرمانج ها رشد و گسترش پیدا کرده و از اوایل دهه ی بیست این حرکات کم کم فراموشی و نظم تری به خود گرفته است.

در این پژوهش، هاشم فرهادی به عنوان نویسنده و پژوهشگر عرصه ی فولکلور و موسیقی، به نقد و بررسی فولکلور کردی و عناصر مختلف آن از

جمله رقص و موسیقی شمال خراسان و همچنین سابقه ی تاریخی کردها پرداخته، و همچنین حامد مظرانلویی به عنوان کارشناس گروههای رقص و حرکات آیینی، فرم های رقص کرمانجی را مورد بررسی قرار داده اند و بصورت دقیق تحلیل نموده اند.

در مناطق مختلف شمال خراسان، در بین ایلات کرمانج، تفاوت هایی در لهجه و فرهنگ وجود دارد و همین باعث شده تا سبک های موسیقی و رقص آنها نیز متفاوت باشد. همچنان که از سرحد شیروان تا جنوب شیروان، طریقه ی بازی با درسته شدن دست ها و تمپو متفاوت است، و اگر به جنوب فاروج برویم، حرکات، متفاوت تر می شوند. در این پژوهش چند نقطه از مناطق کردنشین شمال خراسان به عنوان جامعه ی هدف مورد بررسی قرار گرفته اند. امیدست این مجموعه که حاصل چند سال پژوهش نویسندگان در عرصه های ذکر شده است، مورد رضایت مخاطبین گرانقدر قرار گرفته و نهایت استفاده را از آن ببرند.

هاشم فرهادی

فروردین ۱۳۹۹